

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dariny Ličkovej a členiek senátu JUDr. Anny Markovej a JUDr. Kataríny Pramukovej, v právnej veci žalobcu: **A., spol. s r. o., V.**, IČO: X., zastúpený: JUDr. E. K., advokátka, P., proti žalovanému: **JUDr. J. G., Š.**, správca konkurznej podstaty úpadcu: P. D. A. D., IČO: X., zastúpený: C. I., s. r. o., M., IČO: X., **o vylúčení vecí z konkurznej podstaty**, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 8. decembra 2010, č. k. 75Cb 233/1999-779, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 8. decembra 2010, č. k. 75Cb 233/1999-779 **p o t v r d z u j e .**

O trovách konania rozhodne samostatným uznesením.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom zaviazal žalovaného vylúčiť zo súpisu konkurznej podstaty nehnuteľné veci podľa listov vlastníctva žalobcu č. X. a X., vedené na Okresnom úrade v Nitre, Odbor katastra nehnuteľností, pre obec V., katastrálne územie X tak, ako sú uvedené v listoch vlastníctva žalobcu č. X. a X.; veci ktoré majú charakter nehnuteľných vecí nadobudnuté do vlastníctva žalobcu na základe Dohody o vydaní

majetku družstva na majetkové podiely oprávnených osôb a vyrovnacieho podielu členov družstva z 2. decembra 1995, uzavretej medzi úpadcom a žalobcom (ďalej len „Dohoda z 2. decembra 1995“): 4-bytovka inv. č. 0051, vnútr. zv. cesta inv. č. 0060, poľné hnojisko inv. č. 2588, vinica I – časť inv. č. 9783; hnutelné veci nadobudnuté do vlastníctva žalobcu na základe Dohody 2. decembra 1995, spolu v zostatkovej hodnote 5 058 167,-- Sk; pohľadávky spolu v sume 3 041 257,-- Sk, postúpené žalobcovi na základe Dohody z 2. decembra 1995, uzavretej medzi úpadcom a žalobcom, pohľadávka v sume 2 686 649,-- Sk, týkajúca sa faktúry/daňového dokladu č. 352494, ktorou úpadca vyúčtoval žalobcovi sumu 5 233 062,-- Sk, vrátane DPH na základe kúpnopredajnej zmluvy č. 28/EP/94 z 1. júla 1994 s ním uzavretej, pohľadávka v sume 354 608,-- Sk, týkajúca sa faktúry/daňového dokladu č. 352394, ktorou úpadca vyúčtoval žalobcovi sumu 6 606 396,-- Sk, vrátane DPH na základe kúpnopredajnej zmluvy č. 28/EP/94 z 1. júla 1994, s ním uzavretej. Zároveň žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania 885,14 EUR.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, žalobca sa podanou žalobou domáhal proti žalovanému ako správcovi konkurznej podstaty úpadcu vylúčenia nehnuteľností podľa LV č. X. a X. žalobcu; vecí, ktoré majú charakter nehnuteľných vecí; hnutelných vecí v zostatkovej hodnote 5 058 167,-- Sk nadobudnutých do vlastníctva žalobcu na základe Dohody z 2. decembra 1995, uzavretej medzi úpadcom P. D. A. D., IČO: X. (ďalej len „PD“ alebo „úpadca“) a žalobcom a pohľadávok spolu v sume 3 041 257,-- Sk, postúpených žalobcovi na základe Dohody z 2. decembra 1995. Urobil tak v súlade s § 19 ods. 2 Zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní (ďalej len „ZKV“) na základe výzvy Krajského súdu v Bratislave z 18. júna 1999 z dôvodu, že žalovaný zapísal do súpisu konkurznej podstaty úpadcu vyššie uvedené veci patriace žalobcovi. Právnym dôvodom nároku žalobcu je jeho výlučné vlastníctvo k nehnuteľnostiam, hnutelným veciam a pohľadávkam neoprávnene zapísaným do súpisu konkurznej podstaty úpadcu. Právnym titulom nadobudnutia vlastníctva žalobcu k nehnuteľnostiam zapísaných na LV č. X. a X. sú platne uzatvorené kúpne zmluvy medzi úpadcom ako predávajúcim a žalobcom ako kupujúcim. Vklady vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam boli povolené rozhodnutím Okresného úradu v Nitre, odbor katastra nehnuteľností. Právnym titulom nadobudnutia do vlastníctva žalobcu hnutelných vecí, vecí ktoré majú charakter nehnuteľných vecí a pohľadávkam je Dohoda z 2. decembra 1995, uzavretá medzi úpadcom a žalobcom. Uvedené právne úkony súvisia s rozhodnutím úpadcu,

ktoré bolo prijaté uznesením predstavenstva družstva z 21. augusta 1995, ktorým bolo rozhodnuté o vyporiadaní nárokov oprávnených osôb na majetkové podiely podľa Zákona č. 42/1992 Zb. o úprave majetkových vzťahov a vyporiadaní majetkových nárokov v družstve (ďalej len „Zákon č. 42/1992 Zb.“). Uznesenie sa následne realizovalo uzavretím dohôd s jednotlivými subjektmi, ktoré sú uvedené v citovanom uznesení a boli označené ako „Dohody o vydaní majetku družstva na majetkové podiely oprávnených osôb a vyrovnacieho podielu členov družstva“ a v nadväznosti na ne uzatvorením jednotlivých kúpnych zmlúv na nehnuteľný majetok; tento však bol podmienený usporiadaním vlastníckych vzťahov družstva k uvedeným nehnuteľnostiam na príslušnej správe katastra nehnuteľností tak, ako vyplýva z článku II Dohody z 2. decembra 1995.

Z vykonaného dokazovania mal súd prvého stupňa preukázané, že zo správy audítora pre správcu konkurznej podstaty za účtovné závierky za rok 1995, 1996 k 21. augusta 1997 je zrejmé, že majetok, vylúčenie ktorého sa žalobca v tomto konaní domáha, nepatril v čase vyhlásenia konkurzu úpadcovi. Tiež nie je preukázané, že by ho úpadca nadobudol počas konkurzu. Žalobca preukázal, že tento majetok riadne účtoval a vyhotovoval príslušné daňové doklady. Súd prvého stupňa sa stotožnil s argumentáciou žalobcu, že predmetný majetok nadobudol do svojho vlastníctva na základe dovolených právnych úkonov. Súd pritom vychádzal z Nálezu Ústavného súdu SR zo 14. septembra 2006, sp. zn.: IV. ÚS 49/06 a zo záverov súdov v spore pod sp. zn. 66 Cbi 76/2000 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 6 Obo 3/2009. Keďže predmetom uvedeného sporu bolo určenie neplatnosti právnych úkonov žalovaného (odstúpenia od kúpnych zmlúv), riešili sa v ňom právne otázky majúce význam aj pre toto konanie. Súd vychádzal aj z rozhodnutí registrového súdu a spochybňovanie ich podkladov žalovaným považoval za irelevantné. Súd mal preukázané, že predmetom Dohody z 2. decembra 1995 je vydanie majetku družstva vo výške 19 031 076,-- Sk na základe prevzatého dlhu úpadcu, ktorý mal voči oprávneným osobám za ich majetkové podiely vyplývajúce zo Zákona č. 42/1992 Zb. a za vyrovnacie podiely členov družstva. Žalobca súčasne prevzal dlh úpadcu voči oprávneným osobám vo výške 19 031 076,-- Sk a zaviazal sa vysporiadať nároky oprávnených osôb na ich majetkový podiel v transformovanom družstve, tiež nároky bývalých členov úpadcu na vyrovnací podiel, ktorý vznikol v súvislosti so zánikom ich členstva v družstve úpadcu.

Dohoda z 2. decembra 1995 nadväzovala na ďalšie dokumenty, a to Zmluva o postúpení pohľadávok postupiteľov na vydanie vyrovnacieho podielu na majetok družstva pri zániku členstva podľa čl. 20 ods. 5 a 6 stanov družstva voči úpadcovi a postupníkom – žalobcom, uzavreté 21. júna 1995 a uznesenie predstavenstva úpadcu z 21. augusta 1995, ktorým sa rozhodlo o vydaní majetku úpadcu na vyrovnacie a majetkové podiely oprávnených osôb dohodou podľa zmlúv o postúpení pohľadávok členov a nečlenov družstva s jednotlivými spoločnosťami a aj žalobcom. V zmysle bodu 2 uznesenia sa žalobcovi vydal majetok vo výške prevzatých dlhov úpadcu, teda v sume 19 031 000,-- Sk (vyplýva aj zo spisu 66 Cbi 76/2000).

Súd ďalej poukázal na znenie § 13 ods. 2 a 3 Zákona č. 42/1992 Zb. (oprávnená osoba) a uviedol, že zo správy audítora zo 7. januára 1993 vyplýva, že všetky osoby podľa zoznamu majú vypočítaný majetkový podiel podľa kritérií schválených v transformačnom projekte PD (úpadcu) z roku 1992 a súpis podielov obsahuje rozpis majetku majetkového podielu podľa obsahu jeho jednotlivých položiek. Nárok na majetkový podiel vzniká oprávnenej osobe schválením transformačného projektu a zápisom transformovaného družstva do obchodného registra.

Ukončenie členstva 824 členov (z 852 po transformácii) v PD k 31. decembra 2004 spôsobom predpokladanými stanovami (vystúpením alebo smrťou) mal už preukázané registrový súd v konaní o zápise zmeny zapisovaného základného imania PD, pričom dôvodom tohto návrhu bolo práve ukončenie členstva v družstve úpadcu u 824 členov. Uvedená skutočnosť vyplýva aj zo zoznamu odovzdaných žiadostí 235 členov o zrušenie členstva v PD z 21. júla 1994 (č. l. 366). Žalobca prevzal dlh PD, ktorý malo voči svojim bývalým členom v H., a následne ho aj vysporiadal poskytnutím naturálneho plnenia alebo jeho peňažného ekvivalentu. Žalovaným predložené osobné spisy členov PD žalobca spochybnil na základe písomného vyjadrenia štatutárnych zástupcov PD. Z uznesenia v trestnom konaní vyplýva, že žalovaný z priestorov PD odviezol za auto písomností bez inventarizácie a verifikácie a bez ich odovzdania štatutárnym orgánom, a teda nemôže byť na ťarchu žalobcu neexistencia alebo nemožnosť dohľadania niektorých listinných dôkazov. Z uvedeného dôvodu súd neakceptoval tvrdenie žalovaného o trvaní členstva 235 osôb v PD aj k 23. septembru 1995. Súd tiež nepovažoval za dôvodné tvrdenie žalovaného, že niektoré

zmluvy o postúpení pohľadávok, predložené žalobcom, sú neplatné, keďže ich účastníkmi boli osoby v čase ich podpísania mŕtve, resp. boli podpísané manželmi, deťmi a pri niektorých nebol preukázaný zánik členstva v PD. Žalobca spochybnil listinu predloženú žalovaným ako dokument od REGOB, keďže nevykazovala žiadne zo znakov písomností tohto subjektu. V prípadoch zániku členstva v PD smrťou, zmluvy o postúpení pohľadávok podpísali dedičia, u ďalších členstvo zaniklo k 31. decembru 1994, neskôr zomreli a ich podiel prešiel na dedičov, ktorí zmluvy aj podpísali.

Z predložených listinných dôkazov vyplýva, že žalobca prevzal dlh PD voči oprávneným osobám podľa zákona č. 42/1992 Zb. a tiež na základe zániku členstva jednotlivých osôb v PD. PD ako pôvodný dlžník sa zbavil svojej povinnosti splniť záväzky voči oprávneným osobám z titulu ich nároku na majetkový a vyrovnací podiel. Došlo k vzniku nových samostatných záväzkových vzťahov medzi žalobcom ako dlžníkom a oprávnenými osobami ako veriteľmi. Dôkazom o splnení povinností žalobcu voči oprávneným osobám alebo ich dedičom sú výpisy z hlavnej knihy účtovníctva žalobcu spolu s inventúrnymi súpismi a príslušnými pokladničnými dokladmi a výdajkami, z ktorých je zrejmé, že oprávnené osoby (dedičia) poskytnuté plnenie aj prijali. Neobstojí tvrdenie žalovaného, že PD nemal veriteľov s nárokom na majetkový alebo vyrovnací podiel. Je irelevantná argumentácia žalovaného s poukazom na odôvodnenie Nálezu Ústavného súdu SR zo 16. júna 1997 sp. zn. PL ÚS 6/96. Rovnako neobstojí ani tvrdenie žalovaného, že žalobca pristúpil k záväzku žalovaného, a následne došlo k splynutiu práv a záväzkov v jednej osobe, a teda k ich zániku.

Z vykonaného dokazovania vyplýva, že právnym titulom nadobudnutia vlastníctva žalobcu k nehnuteľnostiam sú v nadväznosti na Dohodu z 2. decembra 1995 jednotlivé platné kúpne zmluvy a vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností; k veciam, ktoré majú charakter nehnuteľných vecí a k hnutel'ným veciam je Dohoda z 2. decembra 1995 a ich prevzatie žalobcom v zmysle § 133 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Je preukázané, že boli zaradené do investičného majetku žalobcu a prvýkrát sú vykazované v súvahe k 31. decembru 1996 ako v dokumente k daňovému priznaniu žalobcu k dani z príjmov za rok 1996. Pohľadávky v sume 3 041 257,-- Sk vyplývajú z kúpnopredajnej zmluvy č. 28/EP/94 z 1. júla 1994 uzavretej medzi PD a žalobcom. Na základe Dohody z 2. decembra 1995 vydalo PD

žalobcovi do výšky ním prevzatého dlhu voči oprávneným osobám tiež časť pohľadávky (majetku PD), vyplývajúcej z faktúry č. 352494 v sume 2 686 649,-- Sk a časť pohľadávky (majetku PD) z faktúry č. 352394 v sume 354 608,-- Sk. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že v zmysle ustanovení ZKV sú v prejednávanej veci splnené všetky predpoklady, aby súd mohol vylučovacej žalobe vyhovieť. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) a úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania.

Proti napadnutému rozhodnutiu súdu prvého stupňa podal odvolanie v mene žalovaného jeho právny zástupca. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a žalobu zamietol, alebo aby ho zrušil a vrátil súdu prvého stupňa na nové konanie. Odvolanie odôvodnil podľa § 205 písm. b/, c/, d/, f/ O. s. p. Podľa žalovaného z obsahu spisu vyplýva, že 25. júla 1994 bol vypracovaný zoznam 235 členov, ktorí mali odovzdať družstvu žiadosť o zrušenie členstva v PD. Registrový súd pri vykonaní zmeny zápisu v Obchodnom registri vychádzal z čestného vyhlásenia členov predstavenstva družstva, že vystúpením alebo smrťou zaniklo členstvo 824 členom PD. Žalovaný do spisu založil osobné karty členov družstva, pričom ani v jednom prípade nie je ich obsahom akákoľvek žiadosť o zrušenie členstva. Poukázal na § 31 ods. 2 Obchodného zákonníka a uviedol, že na preukázanie zániku členstva v PD registrovému súdu postačovalo len uvedené čestné prehlásenie. Napriek tomu neexistuje žiadny pozitívny dôkaz, že jednotlivým členom družstva okrem mŕtvych, členstvo na základe ich žiadosti skutočne zaniklo. Podľa tvrdenia žalobcu malo členstvo na základe žiadostí o ukončenie členstva zaniknúť členom k 31. decembru 1994. V marci 1995 sa konala v PD členská schôdza, na ktorej bolo prítomných 345 účastníkov, ktorí na schôdzi diskutovali a hlasovali aj o zmene stanov družstva. V registrovom konaní súd nevyžadoval predložiť konkrétny dôkaz o vystúpení členov družstva a ani mu takéto konania Obchodný zákonník neprikazoval. Preto údaje, zapísané v obchodnom registri, sú relevantné, len ak nie je preukázané niečo iné. Podľa názoru žalovaného konanie členskej schôdze PD 29. až 31. marca 1995 s účasťou 345 členov družstva vyvracia tvrdenie žalobcu, že k 31. decembru 1994 zaniklo členstvo 824 členom družstva. Túto skutočnosť súd nevyhodnotil a uspokojil sa len s údajmi zistenými z registrového spisu a zo zoznamu členov, ktorí mali požiadať o skončenie členstva a tiež nesprávne vyhodnotil žalobcom predkladané materiály. Ak nezaniklo členstvo v družstve, nevznikol nárok na vyplatenie vyrovnacieho podielu.

Majetkové podiely členov zase nie sú pohľadávkami voči PD, ktoré možno zmluvne prevádzať. S touto skutočnosťou sa súd nevysporiadal. V niektorých prípadoch skutočne vznikol nárok na vyplatenie vyrovnacieho podielu, a to po mŕtvych členoch družstva. Zmluvy o postúpení pohľadávok však boli uzavreté s osobami, u ktorých nie je preukázané, že právo na nich prešlo. Súd sa nevysporiadal s tvrdením žalovaného o neplatnosti dohody o vydaní majetku družstva, nesprávne právne vyhodnotil následky tejto dohody, ktorá je podľa obsahu dohodou o pristúpení záväzku PD, čím došlo k splynutiu práva a povinnosti v jednej osobe. V tejto časti považuje rozhodnutie súdu prvého stupňa za nepreskúmateľné.

Odvolanie proti napadnutému rozsudku podal aj samotný žalovaný. Uviedol, že súd prvého stupňa napriek predloženým a vykonaným dôkazom dospel k nesprávnym skutkovým záverom, a súčasne náležite nezdôvodnil z akého dôvodu neprihliadol k podstatným dôkazmi podloženým zisteniam, v dôsledku čoho nesprávne posúdil predmetnú vec. Poukázal na Nález Ústavného súdu SR, sp. zn. I. ÚS 114/08, v zmysle ktorého všeobecný súd je pri hodnotení dôkazov viazaný tiež skutkovým stavom veci, a teda nie je prípustný eklektický a neopodstatnený výber dôkazov smerujúci k jednostranným záverom. Uviedol, že nemožno sa stotožniť s hodnotením, ktoré použil súd vo vzťahu k interpretáciám obsiahnutým v Náleze Ústavného súdu SR č. 6/96, pretože sú v ňom judikované právne závery, ktoré sa priamo týkajú v tejto veci prejednávaných zásadných otázok, týkajúcich sa dôvodnosti vylúčenia vecí z konkurznej podstaty. Podľa tohto nálezu pri majetkových podieloch z transformácie družstva podľa Zákona č. 42/1992 Zb. nešlo o rozdelenie obchodného majetku družstva do spoluvlastníctva oprávnených osôb. Majetkové podiely oprávnených osôb nepredstavovali vlastníctvo k veciam, ale majetkovú účasť. Zákon č. 42/1992 Zb. nedefinoval vypočítané majetkové podiely ako pohľadávku oprávnených osôb voči transformovanému družstvu. Ústavný súd nepovažuje za opodstatnený taký výklad navrhovateľa, týkajúci sa napadnutých ustanovení zákona, podľa ktorého sa nevydané majetkové podiely po siedmich rokoch od schválenia transformačného projektu družstva mali stať pohľadávkou oprávnených osôb. Vzťah družstva a oprávnenej osoby nevznikol ako záväzkový vzťah podľa Občianskeho zákonníka. Interpretácia práv oprávnených osôb, spojených s majetkovými podielmi v družstve len ako práva na vydanie podielu nemá oporu v Zákone č. 42/1992 Zb. Záver súdu prvého stupňa je v rozpore s uvedeným Nálezom Ústavného súdu SR. Ďalej uviedol, že pokiaľ dôjde k vylúčeniu vecí z podstaty, nebude rešpektované ust. § 222 ods. 1 Obchodného

zákonníka, keď družstvo ako právnická osoba zodpovedá za porušenie svojich záväzkov celým svojim majetkom. Súčasťou tohto majetku sú aj členské vklady. Vydanie majetkových podielov tak, ako sa to udialo, by predstavovalo neoprávnené zvýhodnenie majetkových podielnikov. V čase, keď došlo k nadobudnutiu majetku družstva dohodou, malo už PD splatné záväzky voči iným veriteľom v sume najmenej 60 mil. Sk.

Žalovaný uviedol, že úvahy súdu, týkajúce sa odovzdaného zoznamu 232 žiadostí o zrušenie členstva, keďže zákon takú formu skončenia členstva v družstve nepozná, sú právne neudržateľné. Právnu skutočnosť - trvanie členstva mal súd vyriešiť ako predbežnú otázku.

Žalovaný v odvolaní uviedol mená osôb, ktoré sú uvedené na nimi podpísanej prezenčnej listine z členskej schôdze z 29. marca 1995 a porovnal ich s menami v Zozname odovzdaných žiadostí o zrušenie členstva z 21. júla 1994. Poukázal na skutočnosť, že osoby, ktorých členstvo v PD malo byť zrušené, sa zúčastnili na členskej schôdzi 29. marca 1995 a má za to, že tieto skutočnosti preukazujú, že zrušenie členstva k 31. decembru 1994 bol len účelový úkon členov predstavenstva, majiteľov obchodných spoločností, vrátane žalobcu, aby mohol zneužiť informácie a možnosť ovplyvňovať dispozíciu s majetkom družstva v rozpore so zákonom. Na náležité preukázanie právneho stavu tvrdeného žalovaným mohli ako dôkaz poslúžiť priame výpovede osôb dotknutých protiprávnym postupom, ktorým došlo k nezákonnému zbaveniu členstva 852 členov družstva. Aj pri hodnotení právneho úkonu - Dohoda z 2. decembra 1995, podľa názoru žalovaného chýba prejav vôle a moment nadobudnutia vlastníctva. Podľa žalovaného, žalobca si privlastnil majetok PD v hodnote 19 031 076,-- Sk. Podľa zmlúv o postúpení pohľadávok mal vyplatiť majetkovým podielnikom sumu 11 418 645,-- Sk. Podľa žalovaného sa o tento rozdiel vo výške 7 612 431,-- Sk majitelia obchodnej spoločnosti žalobcu nezákonne obohatili. Navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že písomné podanie žalovaného z 28. decembra 2011, ktoré podpísal sám žalovaný, nie je opatrené príslušnou podacou pečiatkou podateľne súdu prvého stupňa a žalobca má za to, že nebola dodržaná 15-dňová lehota na podanie odvolania. Podľa žalobcu druhé podanie nie je riadnym a včasným

odvolaním žalovaného, čo je dôvodom na jeho odmietnutie podľa § 218 ods. 1 písm. a/ O. s. p. Uviedol, že odvolanie právneho zástupcu žalovaného nie je dôvodné a nezakladá existenciu žiadneho z odvolacích dôvodov uplatnených žalovaným. Poukázal na ukončený spor sp. zn. 66Cbi 76/2000, kde generálny prokurátor odmietol podnet žalovaného na podanie mimoriadneho dovolania. Z obsahu súdneho spisu je zrejmé, že žalobca v predmetnom spore preukázal splnenie zákonných dôvodov pre podanie žalobného návrhu, a zároveň boli splnené všetky predpoklady v zmysle ZKV na vydanie rozhodnutia, ktorým súd uložil žalovanému povinnosť vylúčiť z konkurznej podstaty úpadcu vecí, ktorých výlučným vlastníkom je žalobca. Žalobca v spore preukázal právny dôvod svojho nároku, uplatneného žalobným návrhom, t. j. jeho výlučné vlastníctvo k veciam, ktoré zaradil žalovaný do konkurznej podstaty úpadcu. Právnym titulom nadobudnutia výlučného vlastníctva žalobcu k veciam, ktoré žalovaný zaradil do konkurznej podstaty úpadcu, sú zákonom dovolené právne úkony, a to Dohoda z 2. decembra 1995, ako aj jednotlivé na ňu nadväzujúce „kúpne zmluvy“, týkajúce sa nehnuteľností. Právnymi úkonmi sa realizovalo rozhodnutie PD z 21. augusta 1995 vo veci vydania majetku PD žalobcovi do výšky ním prevzatého dlhu PD voči tretím osobám s nárokom na vyrovnací alebo majetkový podiel. V spore pod sp. zn. 66Cbi 76/2000 súd v rámci vykonaného dokazovania a hodnotenia dôkazov nespochybnil platnosť týchto právnych úkonov. Právnym spôsobom nadobudnutia vlastníckeho práva žalobcu k týmto veciam je vklad vlastníckeho práva žalobcu do príslušného katastra nehnuteľností, dôkazom čoho je výpis z LV žalobcu č. X. a X., kat. úz.: H tieto nehnuteľnosti boli následne zaradené do investičného majetku žalobcu a prvýkrát sú vykazované v Súvahe k 31. decembru 1996. Právnym dôvodom nadobudnutia vlastníctva žalobcu k veciam majúcim charakter nehnuteľných vecí a hnutelných vecí je Dohoda z 2. decembra 1995. Právnym spôsobom je odovzdanie týchto vecí zo strany PD a prevzatie žalobcom tak, ako stoja a ležia a následné zaradenie do investičného majetku žalobcu. Na základe Dohody z 2. decembra 1995 vydalo PD žalobcovi do výšky ním prevzatého dlhu tiež časť pohľadávky týkajúcej sa faktúry PD č. 352494 v sume 2 686 649,-- Sk a časť pohľadávky týkajúcej sa faktúry č. 352394 v sume 354 608,--Sk. V tomto spore súd vyhodnotil predmetné právne úkony, t. j. Dohodu z 2. decembra 1995 a kúpne zmluvy s prihliadnutím na právne závery súdov v spore vedenom pod sp. zn. 66Cbi 76/2000, v ktorom sa riešili právne otázky, majúce význam pre toto konanie. Aj sám žalovaný odstúpením od jednotlivých kúpnych zmlúv potvrdil platnosť týchto právnych úkonov. Ďalej uviedol, že zo samotného obsahu Dohody z 2. decembra 1995

je zrejmé, že táto nie je dohodou o pristúpení žalobcu k záväzku podľa § 534 Občianskeho zákonníka tak, ako to vykladá žalovaný. Zmluvné strany prejavili vôľu dosiahnuť zámenu doterajšieho dlžníka voči oprávneným osobám. K prevzatiu záväzku voči oprávneným osobám došlo na základe Dohody z 2. decembra 1995 uzavretej v súlade s § 531 ods. 1 Občianskeho zákonníka, t. z., že pôvodný dlžník sa nahradil novým dlžníkom, PD v postavení pôvodného dlžníka sa prevzatím dlhu zo strany žalobcu zbavil povinnosti plniť, oprávnená osoba mohla požadovať plnenie len od žalobcu. V danom prípade nešlo o situáciu podľa § 531 ods. 2 Občianskeho zákonníka ani o situáciu podľa § 534 Občianskeho zákonníka. Oprávnené osoby v postavení veriteľov mohli svoj súhlas s prevzatím dlhu udeliť výslovným prejavom vôle (zmluvy o postúpení pohľadávok) alebo konkludentne, t. j. prijatím poskytnutého plnenia od žalobcu. Podľa žalobcu sa súd vysporiadal aj s problematikou majetkových podielov, pričom vychádzal zo záverov súdov, prijatých v spore 66 Cbi 76/2000. Argumentácia žalovaného nálezom Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 6/96 zo 16. júna 1997 bola vyhodnotená ako právne irelevantná. Družstvo bolo podľa Zákona č. 42/1992 Zb. povinné za majetkové podiely tých oprávnených osôb, ktoré nevysporiadali svoje nároky postupom podľa § 13 ods. 2 a 3 Zákona č. 42/92 Zb. vydať družstevné podielnícké listy. Majetkové podiely sa týchto osôb sa kapitalizáciou transformovali na podielnícké listy. Podielníci nemohli mať po siedmich rokoch pohľadávku voči družstvu na vydanie majetkového podielu, nakoľko tento ich podiel bol nahradený cenným papierom, s ktorým mohol podielník nakladať. Nárok týchto osôb na majetkový podiel nie je teda pohľadávkou voči družstvu z dôvodu, že došlo k jeho kapitalizácii. Z obsahu spisu je zrejmé, že PD sa transformovalo na družstvo v súlade so zákonom – schválený transformačný projekt, súčasťou ktorého bol zoznam oprávnených osôb s vypočítaným majetkovým podielom, čo potvrdzuje správa audítora zo 7. januára 1993, schválenie zmien stanov a podanie návrhu na zápis transformácie PD do obchodného registra. Podľa žalobcu v spore preukázal ukončenie členstva PD tých osôb, ktorých nárok na vyrovnací podiel na základe prevzatia záväzku PD voči týmto osobám, resp. ich dedičom aj vyporiadal. Z obsahu zoznamu 235 členov, ktorí mali odovzdať D. žiadosti o zrušenie členstva v PD, vypracovaného 25. júla 1994 vyplýva, že 21. júla 1994 odovzdali PD, vo V. žiadosti o ukončenie členstva v PD tí jeho členovia, ktorí sú uvedení v cit. zozname, tieto žiadosti spolu so zoznamom boli doručené 25. júla 1994 do podateľne PD, a ich prevzatie potvrdila predsedníčka PD svojím podpisom. Nárok na vyrovnací podiel, ktorý vznikol týmto osobám z dôvodu ukončenia ich

členstva v PD, vysporiadal žalobca na základe Dohody z 2. decembra 1995. Ukončenia členstva v PD k 31. decembra 1994 mal preukázaný už registrový súd, ktorý vykonal na základe návrhu PD zápis o zmene zapisovaného základného imania PD. Tieto skutočnosti preukázali dvaja členovia predstavenstva na informatívnom výsluchu, ktorí súdu predložili zoznam členov PD po jeho transformácii, žiadosti o ukončenie členstva v PD a tiež zoznam členov, ktorých členstvo zaniklo smrťou. Registrový súd po oboznámení s uvedenými dokumentmi tieto vrátil členom predstavenstva PD a následne súdu doručili doklad, osvedčujúci spôsob ukončenia členstva v PD, ktorým je Prehlásenie členov predstavenstva PD z 26. apríla 1996. Žalobca je názoru, že nemal žiadnu dôkaznú povinnosť preukazovať ukončenie členstva 824 osôb v PD tak, ako to vykladá žalovaný. Podpisy, uvedené na prezenčných listinách z čiastkových členských schôdzí z 29. až 31. marca 1995 tak, ako to namieta žalovaný, nie sú dôkazom o tom, že tieto podpisy patria osobám, ktoré sú členmi PD. PD pozývalo, resp. neodmietlo účasť bývalých dlhoročných členov PD, ktorí i napriek tomu že nie sú už členmi, sa na týchto schôdzach zúčastnili, a zároveň podpísali prezenčné listiny. Z prezenčnej listiny nie je zrejmé, že za návrh uznesenia hlasovalo 61 členov a zdržalo sa 25 členov. Právne relevantnou skutočnosťou je, že predmetná členská schôdza bola uznášaniaschopná podľa Čl. 9, bod 5 stanov PD (prítomná bola nadpolovičná väčšina členov PD) a prijala Doplnok k stanovám PD. Z celkového počtu 28 členov sa na tejto schôdze zúčastnilo 19 členov. To znamená, že registrový súd vo veci zápisu navrhovanej zmeny rozhodol správne. Ďalším dôkazom, že PD malo v roku 1995 28 členov, je uznesenie z členskej schôdze PD z 8. decembra 1995, vrátane zápisnice a prezenčnej listiny z tejto schôdze. Tvrdenie žalovaného, že nemá k dispozícii žiadosti o ukončenie členstva v PD, nemožno vykladať na ťarchu žalobcu. Rovnako ani argumentácia žalovaného, že osobné karty sú dôkazom toho, že členstvo týchto osôb nebolo zrušené, nakoľko ani v jednom prípade nie je ich obsahom akákoľvek žiadosť o zrušenie členstva, je právne irelevantná. V PD sa osobné karty zakladali len novým členom PD, ktorí boli s PD zároveň v pracovnom pomere. U ostatných členov PD sa tieto karty nezakladali. Vznik členstva v transformovanom PD u tých osôb, ktoré boli členmi aj pred transformáciou, a zároveň boli aj pracovnom pomere, sa vôbec nezapisoval do ich osobných kariet a rovnako sa tam nezapisoval ani zánik členstva v PD. Čo sa týka dokumentu predloženého žalovaným v spore ako zoznam členov družstva, obstaraný z ústrednej evidencie obyvateľstva v Banskej Bystrici, z ktorej vyplývajú dátumy a miesta úmrtí jednotlivých členov, žalobca uviedol, že z toho vôbec nie je zrejmé, že by išlo

o doklad vyhotovený REGOB. REGOB neeviduje a ani nemôže mať k dispozícii zoznam členov družstva. Menný zoznam členov po transformácii PD je dôkazom toho, že PD malo po transformácii 852 členov, nie je však dôkazom toho, že členstvo týchto osôb stále trvá, ako to tvrdí žalovaný. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil a žalovaného zaviazal nahradiť trovy odvolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací prejednal odvolanie žalobcu podľa § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania v zmysle § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca sa predmetnou žalobou domáhal vylúčenia nehnuteľných vecí, vecí ktoré majú charakter nehnuteľných vecí, hnutel'nych vecí a pohľadávok nadobudnutých do vlastníctva žalobcu na základe Dohody z 2. decembra 1995 zo súpisu konkurznej podstaty úpadcu. Ďalej z obsahu spisu vyplýva, že uznesením z 21. augusta 1995 predstavenstvo úpadcu schválilo vydať majetok družstva (pre žalobcu vo výške prevzatého dlhu – 19 031 000,-- Sk družstva) členom družstva na vyrovnacie a majetkové podiely oprávnených osôb dohodou podľa zmlúv o postúpení pohľadávky členov a nečlenov družstva. Dohodou z 2. decembra 1995 PD vydalo žalobcovi majetok družstva vo výške 19 031 076,-- Sk na základe prevzatia dlhu voči oprávneným osobám na majetkové podiely oprávnených osôb, vyplývajúcich zo Zákona č. 42/1992 Zb. a na vyrovnacie podiely členov družstva, vyplývajúcich zo stanov družstva. K nehnuteľným veciam nadobudol žalobca vlastnícke právo vkladom do katastra nehnuteľností na základe kúpnych zmlúv, uzavretých medzi úpadcom a žalobcom pred vyhlásením konkurzu na majetok úpadcu. Majetkové podiely oprávnených osôb sú vypočítané podľa kritérií schválených v Transformačnom projekte PD z roku 1992 a potvrdené správou audítora zo 7. januára 1993. Predmetné nehnuteľnosti a veci, ktoré majú charakter hnutel'nych vecí, boli zaradené do investičného majetku žalobcu a boli vykázané v súvahe k 31. decembru 1996. Hnutel'né veci boli zaradené do investičného majetku žalobcu k 31. decembru 1995. Ukončenie členstva 824 členov v PD k 31. decembra 1994 vyplýva z registrového spisu, ktoré mal preukázané registrový súd v konaní o zápise zmeny zapisovaného základného imania v PD.

Predmetom odvolacieho konania je posúdenie, či správca konkurznej podstaty oprávnené zaradil do súpisu konkurznej podstaty úpadcu nehnuteľnosti, veci ktoré majú charakter nehnuteľných vecí, hnutel'né veci a pohľadávky, ktoré sú vo vlastníctve žalobcu.

Súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav veci, vykonal všetky potrebné dôkazy, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil.

Odvolací súd konštatoval, že odvolacie dôvody, uvádzané žalovaným podľa § 205 ods. 2 písm. b/, c/, d/ a f/ O. s. p., nie sú dané.

Podľa § 19 ods. 2 ZKV súd uloží tomu, kto uplatňuje, že sa vec nemala do súpisu zaradiť, aby v lehote určenej súdom podal žalobu proti správcovi na súde, ktorý vyhlásil konkurz. V prípade, že žaloba nie je podaná včas, predpokladá sa, že vec je do súpisu zahrnutá oprávnené.

Podľa § 13 ods. 3 Zákona č. 42/1992 Zb., pokiaľ sa oprávnená osoba nestane účastníkom právnickej osoby podľa transformačného projektu a nie je podnikateľom v zmysle odseku 2, môže sa jej vydať majetkový podiel v plnej výške po siedmich rokoch od schválenia transformačného projektu, pokiaľ sa oprávnená osoba po schválení transformačného projektu nedohodne s družstvom alebo jeho právnym zástupcom inak.

Súd prvého stupňa dospel k správne záveru, že žalobca predmetné nehnuteľnosti, hnutel'né veci a pohľadávky nadobudol do svojho vlastníctva na základe dovolených právnych úkonov. V danom konaní súd prvého stupňa vychádzal zo záverov súdov, vychádzajúcich z právoplatne skončeného sporu vedeného na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 66Cbi 76/2000 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vedenom pod sp. zn. 6 Obo 3/2009, v ktorom generálny prokurátor odmietol podnet žalovaného na podanie mimoriadneho dovolania. Predmetom uvedeného konania bolo určenie neplatnosti právnych úkonov žalovaného - odstúpení od kúpnych zmlúv – na nehnuteľnosti, ktorých vylúčenia sa žalobca domáha v tomto konaní, riešili sa v ňom

právne otázky, ktoré majú význam pre toto konanie. Tento postup považuje odvolací súd za správny v súlade s požiadavkou právnej istoty a spravodlivosti súdneho konania.

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že žalobca na základe Dohody z 2. decembra 1995, uzavretej medzi žalobcom a PD, prevzal dlh PD vo výške 19 031 076,-- Sk voči oprávneným osobám a členom družstva, vyplývajúci z nároku na majetkový podiel a vyrovnací podiel. Zo zmlúv o postúpení pohľadávok z 21. júna 1995, uzavretých medzi žalobcom a oprávnenými osobami, resp. osobami, ktorým vznikol nárok na vyplatenie majetkového a vyrovnacieho podielu vyplýva, že pohľadávky oprávnených osôb, resp. postupiteľov voči PD boli postúpené na žalobcu, ktorý sa zaviazal tieto pohľadávky za bližšie uvedených podmienok oprávneným osobám zaplatiť. PD žalobcovi vydalo majetok vo výške prevzatých dlhov PD. Zo záverov súdu v konaní 66 Cbi 76/2000 vyplýva, že žalobca v uvedenom konaní preukázal, že splnil svoje povinnosti voči oprávneným osobám, v niektorých prípadoch ich dedičom výpisom z hlavnej knihy účtovníctva žalobcu s inventúrnymi súpismi a pokladničnými dokladmi a výdajkami.

Právo na majetkový podiel vznikol oprávneným osobám v súvislosti s transformáciou družstva v zmysle Zákona č. 42/1992 Zb. Transformácia v zmysle § 2 Zákona č. 42/1992 Zb. predstavovala vyporiadanie majetkových účastí členov a iných oprávnených osôb na majetku družstva, prípadne premenu na inú podnikateľskú formu. Vykonať transformáciu stanovil zákon pre všetky družstvá, vzniknuté pred účinnosťou zákona podľa transformačného projektu vypracovaného podľa tohto zákona. Zákon definoval oprávnené osoby a ich práva na vydanie majetkového podielu. Zákon ďalej zaviedol družstevné podielnické listy ako cenný papier. V danom prípade boli majetkové podiely oprávnených osôb vypočítané podľa kritérií schválených v Transformačnom projekte PD z roku 1992 a potvrdené správou audítora zo 7. januára 1993.

Podľa názoru odvolacieho súdu Zákon č. 42/1992 v ust. § 13 ods. 3 umožňoval družstvu a oprávnenej osobe dohodnúť sa na spôsobe vyporiadania majetkového podielu aj pred uplynutím siedmich rokov od schválenia transformačného projektu. V danom prípade došlo k vyporiadaniu majetkových podielov, čo vyplýva z uznesenia predstavenstva PD z 21. augusta 1995, a následne z Dohody z 21. decembra 1995, na základe ktorých žalobca

prevzal dlh PD voči oprávneným osobám na splatenie majetkového podielu a vyrovnacieho podielu, keďže k 31. decembra 1994 zaniklo členstvo 824 členom PD.

Rovnako sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že nemožno na daný prípad aplikovať právne závery, obsiahnuté v Náleze Ústavného súdu SR č. 6/1996. Tvrdenie žalovaného, že Zákon č. 42/1992 Zb. nedefinoval majetkového podiely ako pohľadávku oprávnených osôb voči transformovanému družstvu, je v danom prípade právne irelevantné. Zákon č. 42/1992 Zb. v § 17a ods. 1 určil, že družstvo vydá podielnické listy oprávneným osobám, ktoré nie sú jeho členmi a ktorým neboli majetkové podiely vydané a rovnako to vyplýva aj z uvedeného nálezu. V danom prípade sa družstvo dohodlo s oprávnenými osobami inak, majetkové podiely vydalo a oprávnené osoby takéto plnenie preukázateľne prijali. Predmetný nález sa zaoberá kapitalizáciou majetkových podielov oprávnených osôb, ktorých majetkové podiely neboli v zmysle § 13 ods. 2 alebo 3 Zákona č. 42/1992 Zb. vyporiadané. Družstvo bolo povinné za majetkové podiely oprávnených osôb, ktorí nevyužili postup podľa § 13 ods. 2 alebo 3 Zákona č. 42/1992 Zb., vydať družstevné podielnické listy – cenné papiere. Z uvedeného je zrejmé, že oprávnené osoby nemohli mať po siedmich rokoch pohľadávku voči družstvu na vydanie majetkového podielu, pretože majetkový podiel bol nahradený cenným papierom. Preto Ústavný súd SR v predmetnom náleze vylúčil aplikáciu záväzkových vzťahov podľa Občianskeho zákonníka.

Tvrdenie žalovaného, že súd prvého stupňa sa nevysporiadal s právnou kvalifikáciou Dohody z 2. decembra 1995, ktorú považuje za dohodu o pristúpení k záväzku PD, nie je dôvodné. Z obsahu Dohody z 2. decembra 1995 jasne vyplýva, že žalobca prevzal dlh PD voči oprávneným osobám na splatenie majetkového a vyrovnacieho podielu a do výšky prevzatého dlhu PD schválilo prevod majetku PD na žalobcu. Žalobca si svoje záväzky voči oprávneným osobám splnil.

Záver súdu prvého stupňa o ukončení členstva v PD 824 členov je správny. Tvrdenie žalovaného, že niektorým členom družstva, okrem tých, ktorí zomreli, nevznikol nárok na vyrovnací podiel, pretože ich členstvo nezaniklo spôsobom uvedeným v stanovách, nie je dôvodné. Svoje tvrdenie žalovaný preukazuje skutočnosťou, že na členskej schôdzi, konanej 29. marca 1995, sa zúčastnilo 345 účastníkov, pričom k 31. decembru 1994 zaniklo členstvo

824 členov PD z 852 členov po transformácii. Odvolací súd má za to, že táto skutočnosť pre ustálenie členov družstva nie je relevantná. Bývalí členovia družstva sa mohli zúčastniť tejto schôdze a podpísať sa na prezenčné listiny, aj keď už fakticky neboli členmi družstva. Súd prvého stupňa správne uzavrel, že zánik členstva 824 členov PD mal už preukázaný registrový súd v konaní o zápise zmeny zapisovaného základného imania PD, a to na základe listinných dôkazov a prehlásenia členov predstavenstva PD z 26. apríla 1995. Žalovaný svoje tvrdenie, že neexistuje žiadny pozitívny dôkaz, že členstvo jednotlivým členom PD, okrem mŕtvych, skutočne zaniklo, žiadnym relevantným dôkazom nepreukázal. Naopak, registrový súd konal v súlade so zákonom, keď vykonal zápis zmien na základe prehlásenia členov predstavenstva PD z 26. apríla 1995. Toto prehlásenie bolo súdu zaslané následne na základe vyžiadania súdu z informatívneho výsluchu z 15. apríla 1996. Registrový súd rozhodoval na základe skutočností, zistených z informatívneho výsluchu a na základe uvedeného čestného prehlásenia. Zánik členstva vyplýva aj zo zoznamu odovzdaných žiadostí 235 členov o zrušenie členstva PD z 21. júla 1994 s pečiatkou PD s dátumom 25. júla 1994. Tvrdenie odvolateľa, že členstvo v PD preukazujú okrem iného aj osobné karty členov družstva, neobsahujú žiadosti členov o zrušenie členstva, nie je dôvodné. Súd prvého stupňa správne uviedol, že nemôže byť na ťarchu žalobcu neexistencia niektorých písomností, keď bolo preukázané, že žalovaný z priestorov PD odviezol za auto písomností bez inventarizácie a bez ich odovzdania štatutárnym orgánom.

Odvolací súd má za to, že bolo preukázané, že jednotlivým členom členstvo v PD zaniklo, a preto im vznikol nárok na vyrovnací podiel. Žalovaný svojimi tvrdeniami a predloženými dôkazmi nepreukázal opak, t. j., že jednotlivým členom členstvo v PD trvá, a preto jeho tvrdenia ohľadom trvania členstva v PD považoval odvolací súd za nedôvodné. Odvolací súd má za to, že súd prvého stupňa dospel k správnejmu záveru, že žalobca nadobudol do vlastníctva nehnuteľnosti na základe platných kúpnych zmlúv v nadväznosti na Dohodu z 2. decembra 1995 a vklad do katastra nehnuteľnosti, nehnuteľné veci, ktoré majú charakter hnutelných vecí a hnutelné veci na základe ich prevzatia žalobcom v zmysle Dohody z 2. decembra 1995 a pohľadávky v sume 3 041 257,-- Sk na základe kúpno-predajnej zmluvy č. 28/EP/94 zo 1. júla 1994 a pohľadávky, prevzaté na základe Dohody z 2. decembra 1995 v sume 2 686 649,-- Sk a v sume 354 608,-- Sk.

Odvolací súd dospel k záveru, že z vyššie uvedeného vyplýva, že žalobca preukázal, že vlastníctvo k veciam, ktorých vylúčenia sa domáha, nadobudol v súlade so zákonom, a preto tieto veci žalovaný - správca konkurznej podstaty nemal zaradiť do súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny v zmysle § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodne súd v zmysle § 214 ods. 5 O. s. p. (znenie účinné od 1. januára 2012) samostatným uznesením. V danom prípade nemožno o náhrade trov odvolacieho konania v čase vyhlásenia tohto rozsudku rozhodnúť, pretože neboli vyčíslené.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 22. marca 2012

JUDr. Darina Ličková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová